

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10	—	kr.
Felétve	5	"	"
Negyedévre	2	"	50 "
Egy órára	1	"	"
Egyes szám ára 4 kr.			

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Egy sorban öt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többször megismételt hirdetések alkalmán különösen kedvező feltételekkel. Bélyeg-díj minden napra külön beutalásért 30 kr.

Győzelem!

Budapest. Feladatott 1 óra 15 p. Érkezett 1 óra 45 p.-kor A folyosón elterjedt hírek szerint a kormány elfogadta a Kossuth által formulázott azon módosítását a vámjavaslatnak, hogy abba az **ÖNÁLLÓ VÁMTERÜLET** expressis verbis bevételnek s Bánffy br. már fel is küldte a királynak hozzájárulás végett.

Az önálló vámterület és a nemzetközi szerződések.

Debreczen, decz. 21.

Az osztrákok érthető félelemmel vannak eltelve az önálló vámterület miatt. E félelem megfosztja őket a józan gondolkodástól. Így egyik nagy bécsi lap azt az abszurdumot bocsátja világgá, hogy az érvényben álló vám- s kereskedelmi szerződésekbe ütközik az önálló vámterület s így a nemzetközi jognak megsértése volna, ha a szerződések lejártáig Magyarország külön vámterületet csinálna.

Nyilvánvaló, hogy ez okoskodás mérőben hamis s a kormány is szükségét érezte, hogy ezt maga részéről is kijelentse.

Jogi akadályok, jelesül, nemzetközi szerződések az önálló vámterület megalkotását nem gátolják. Igaz, hogy a fennálló közjogi helyzet folytán ezek a szerződések az «osztrák-magyar» monarchiával kötöttek. De ebből nem követ-

kezik az, hogy mi oly állammal, melyhez a pragmatika szankció köt, belső megállapodásokat ne létesítsünk. Mi jogilag bárhogyan szabályozhatjuk viszonyunkat Ausztriával, ez nem érinti s nem módosítja meg a fennálló vám- s kereskedelmi szerződést. Ugyanazon elbánásban a fog részesülni akkor is a német, olasz stb. áru — a szerződés lejártáig, vagyis 1903. év végéig. Igen, a szerződés ez idegen államokkal így köt bennünket is, de nem köthet Ausztriával szemben.

Teljesen hamis érvelés az, hogy a két vámterületre való osztás két külön átviteli kerületet fogván alkotni, összeütközésbe jövünk a szerződéssel. Mert a német vám- s kereskedelmi szerződés (1892. III. törvényczikk) 4. cikke mondja ugyan, hogy a területünkön átvitt áruktól vámot nem szabad szedni, de ha önálló vámterületünk volna, nem is szednénk s a szerződés szerint nem is szedhetnénk, ha az áru Ausztrián át jönne vagy menne. Ma már az átviteli vámok különben is kihaltak. Nem szedünk olyan áruktól vámot, mely hazánkon át, példának okáért Németországból Romániába megy. Éppen így nem szednénk, ha Németországból példának okáért: Oderbergen felül vinnének árut területünkön át Ausztriába, vagy onnan Bodenbachon és Ausztrián át hazánkba.

Ha ez az érv igaz volna, ugy igaz volna az is, hogy a szerződések tartama alatt a fogyasztási s más adókat sem emelhetnők.

De tovább menve, ha igaz volna a bécsi okoskodás és érvelés, akkor adórendszerünk mellett ipartörvényünnéket sem változtathatnók meg, holott ezt a szerződés kötése óta Ausztria is, Németország is lényegesen megváltoztatta. A kereskedelmi szerződés tizenkilenczedik cikke bennünket nem kötelez másra, minthogy bármilyen legyen is a törvény, ugyanazt, amit belföldi kereskedőre vagy iparosra alkalmazunk, ugyanazt kell alkalmazni, ha német, olasz vagy svájci polgár akarna nálunk kereskedést vagy ipart folytatni.

De hamis azon érvelés is, hogyha Ausztriával az önálló vámterület alapján kötnénk vám s kereskedelmi szerződést, ugy ezt a legtöbb kedvezményi záradék alapján a többi államokra is, miután ez ki van kötve, alkalmazni kellene. vagyis mindazon könnyebbségeket, melyeket mi egy másnak nyújtanánk — igénybe vehetné az említett záradék alapján bármelyik más állam.

Eltekintve attól, hogy gazdaságilag hasznos avagy káros volna-e a záradék igénybevétele: az érvelés hamis. Mert Ausztria s Magyarország közötti viszony a pragmatika szankciónál fogva, mely

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Névmagyarosítás.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Irtá: **Zalai Márk.**

III.

Nyelvében él a nemzet és ehhez a nemzeti nyelvéhez tartozik a magyar hangzású név is. Henczi Debreczenben született, magyarul tehát tudnia kellett. Azért mégis ellenfeleink táborába szegődött. Arról meglehetünk győződve, hogy mint magyar nevé nem lett volna hazaáruló. Nem vállalkozott volna, de nem is bízták volna őrá azt a fontos posztot.

A név mit sem határoz, mondják. A név üres forma. Lehet valaki Iaktics Prenuslav Lukácsiu. Csak szíve érzelmé, érényei, tettei legyenek magyar szívűek, hazafias szelleműek. De ez roppant tévedés. A gyakorlat egészen mást bizonyít.

Hiányzó pontocska vagy vonás az i betűn ugy-e bár lényegtelen, vessző, vonás pont helytelen, használata, mikre számos ember nem ügyel, mikhez sokan nem értenek, csekélységnek tekintetik és mindazonáltal az értelem és a tiszta magyarság tekintetéből joggal kifogásolhatók, mert több esetben kétélyekre szolgálhat alkalmat.

Azért nem szabad kicsinyleni, semmibe

venni semmit, hazafiság dolgában pedig még a szórszállhasogatás is jogosult.

Hazánk történelme bizonyítja, hogy a magyar nemzet, a magyar társadalom mindenkor szívósan a magyar nevekhez ragaszkodott és méltán.

Csak Hunyadiak, Boeckayak, Rákócziak, Bethlenek, Kossuthok, Deákok, Tiszák, Eötvösök, Széchenyiek lehettek a nemzet választott vezérférfiai, nem pedig holmi Lichtensteinek, Schwarzberegek, Jellasicsok.

Nemcsak a nemes születés nem csupán a nemzeti nyelv nem tisztán a hazafiai érzélem, hanem ezeken kívül a megbízható folyozatlan magyar hangzású név is határoz.

A név nem üres forma, hanem a lényeges kellékek és garantiák egyike, azért követelheti a nemzet minden hű fiától, hogy legyen neve magyar. Idegen hangzású név minden egyebetől eltekintve formahiba azért, mert zavarólag hat a közvéleményre és kétélyeket támaszt benső érzelméi iránt. Nem mindenkinek áll hatalmában, tehetségében, hogy kiváló hazafias érdemeket szerezzen, nem soknak áll rendelkezésére az a kiváló képesség, hogy nevé a társadalom, a haza történetébe vagy emlékébe kitörölhetetlen betűkkel vésse; de lehet minden körülmény bárki a nemzet igénytelen napszámosa, a haza nagyságának egy-egy tényezője, kövecskéje, a haza magasztos épületén egy-egy porszeme, ha csak azzal is, hogy a magyarok lélekszá-

mát, számerejét ugy belsőleg, mint külsőleg tehát névleg is gyarapítja.

A legsekélyebb követelmény tehát, mit a haza a nemzet, a magyar honpolgár iránt támaszthat azon óhaja, hogy legyen névszerint magyar. A többi kellékek ugy tapadnak hozzá, mint testhez az árnyék, mint okozat az okhoz.

Legyen első sorban gyökere a fának szivgyökere. Ebben a füzeres legkörben, ebben a zsiros, porhanyós magyar humus talajban nem féltem én törzsét, ágait, koronáját.

Akármiilyen magasztos érzelméi vannak az embernek lelke mélyében, ha azoknak élő szavakban nem ad kifejezést, még ő maga sincs egészen tisztában saját érzelméi iránt, annál kevésbé h a r m a d i k s z e m é l y e k.

Nincsen bölcsőbb, igazságosabb törvény a visszaélések megátlására a kvalifikationalis törvénynél. Nem mintha valaki nem lehetne bölcsész, tudós az egyetemi fakultás diplomája nélkül, hanem főképen azért, mivel az a legjobb garantiát nyújtja az illető egyén testi, lelki, értelmi, erkölcsi tulajdonai iránt.

A garantiának egyik neve, melyet a magyar társadalom a magyar haza minden egyes gyermekétől joggal követelhet, hogy ország-világ előtt magát minden kétértelműség kizárásával magyarnak vallja magát magyar hangzású neven.

az uralkodó közösségét, kifelé tehát bizonyos egységet feltételez, nem esik azonos szempont alá, mint két teljesen idegen állammal való szerződés, mert ha mi Ausztriával bármiféle megállapodást létesítünk, ez a pragmatika szankciónál fogva nem nemzetközi megállapodás, hanem a kölcsönös védelem kötelezettségében álló két, bár független ország, belső megállapodása, mely — ha csak külön kikötés, megállapodás nincs — nem alterálja a külföldi viszonyokat és szerződéseket.

A német kereskedelmi és vámszerződés huszonharmadik cikke kimondja ugyan azt, hogy annak hatálya »a szerződő felek területeivel jelenleg vámegegyesült vagy jövőben vámegegyesülendő országokra vagy országrészekre is kiterjed«, de ez nem azt jelenti, hogy mi egymás között külön megállapodást nem létsíthetünk, hanem Németország érdekében csak azt köti ki, hogy akár hódítunk új területet (Bosznia), akár más állammal vagy részekkel, mely utóbbi a földrajzi viszonyok folytán szokásban van — alkotunk vámegegyesületet, ebben is oly elbánásban fog részesülni a német áru s német alattvaló, mint a szerződéskötés idejében meglevő területeken.

Ha a bécsi félfogás ferde nem volna, akkor abból az a non sens is következne, hogy ha egy állam területéből háboru folytán veszít s ez más államterülethez csatoltatik — a győző állam köteles a szerzett területen — néhány mérföldön vagy pár községben is! érvényben tartani valamely vám- és kereskedelmi szerződést, melyet ő nem kötött, a melyhez ő hozzá nem járult.

Azt hisszük, hogy minden gondolkozó ember belátja a bécsi okoskodás abszurd voltát, mely csak arra lehet szánva, hogy a magyarságot ijesztgesse. Igazán nevetni való, hogy a mint a bécsi lap mondja, a német birodalom, de valamennyi, melylyel szerződésünk van, tiltakozna az önálló vám-

terület létesítése ellen. Jogilag ennek nincs alapja, gazdaságilag pedig dehogyan is tennének, a világot sem kifogást, sőt örülnének, mert Ausztriával szemben ellensúlyozva volna, a minnek éppen a németek, olaszok s a többiek örülnének.

S így értjük azután meg, mi okból ránczigalják az osztrákok hajunknál fogva elő a legképtelenebb érveket és okoskodást az önálló vámterület ellen, melyet nem nemzetközi jog s a fennálló kereskedelmi- s vámszerződések alapján egyáltalán kifogásolni, meglátni, ellene tiltakozni nem lehet.

BELFÖLD.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma kedden d. e. 10 órákor tartott ülésén folytatják a vám- és hankügy ideiglenes szabályozásáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalását. Az első szónokok: Szinay Gyula és Kolozsváry Kiss István voltak.

Josika lemondása. A N. Fr. Pressének táviratozzák Budapestről, hogy Josika báró, király személye körüli miniszter a legközelebbi napokban beadja lemondását egészségi okokból. Josika báró most szabadságon van és Bánffy báró viszi a miniszterium ügyeit. Arra, hogy ki lesz Josika utóda, egyelőre még nem is gondolnak. Ez a hír már régebben fölmerült és ma már kormánykörökben is megerősítették.

A fiunei választás. Tegnap mentek végbe a községi választások Fiumében. Mint nekünk táviratban jelentik, a választás nagy rendben folyt le. Hétszázhetven igazolványt adtak ki. Egy óráig amikor a szabályzat értelmében be kellett rekeszteni, 731 választó szavazott le, ami szokatlan élelénk választás Fiumében. A szavazatok összeszámolása tegnap délután 4 órákor még folyt, de az eddigi felületes számítások után következtetve, az autonómista-párt nem diadalmaskodott az egész vonalon, sőt a liberális pártnak nagy esélyei vannak, hogy a szavazatok végleges összehátánál a többség az övé lesz.

KÜLFÖLD.

A helyzet Ausztriában. Az ifjucsek bizalmiférfaik tegnap a prágai alstadi város házaan gyűlést tartottak Blaszek dr. tanár

valaki önmagát nem nevezi magát magyarnak, masok sem tartoznak vele. Nem csudálkozunk, ha egy jelentékeny része nem is tartja annak. Nem vagyunk papább a papánál.

IV.

Szeretett jó királyunk a magyar szobornak kegyes adományozója erősen biztatt avval, de Germania lánglelkű fejedelme is, hogy legyünk a szó legnemesebb értelmében magyarok.

Kövessünk el tehát mindent, hogy a magyarság eszméje minél szélesebb, minél magasabb hullámokat verjen, hogy a magyar genius minél terjedelmesebb hódításokat tegyen.

Ha eme fenséges buzdítások dacára nem érvényesítenők kellő mértékben a magyar szellem hódító erejét, az a lanyhaságnak, kényelemzeretnek, — nem törődömségnek meg nem bocsátható szomorú jele volna.

Magyar hangzása névre, mint a magyar hazafias érzelmeknek, mint az egész nemzet akaraterejének, tömörségének, egyértelműségének, összeolvadásának egyik ragyogó jelvényére nemcsak honfittársainkkal szemben van szükségünk a nemzeti önérték táplálása, gyarapítása kedvéért, hanem és főképp a külföld kedvező igazságos véleménye végett, kik ebben a manifestatióban érzik, átérzik, hogy ifjú nemzet vagyunk a férfikor derakán, mely-

elnöklete alatt. Előadó Herold dr. volt. A gyűlés összesen öt határozati javaslatot fogadott el egyhangulag. E határozati javaslatok niseje a jobboldal pártjainak szolidaritását hangsúlyozva és kifejezi azt az óhaját, hogy a nyelvkérdés megoldassék, de tisztán csak a csehországi lakosok teljes egyenjóságának alapján és azon feltétel mellett, hogy a cseh királyság integritása semmi tekintetben ne érintessék. Csehország kettéosztása ellen a negyedik határozat tiltakozik, mert ebben veszélyt lát, nemcsak Csehországra, hanem az egész monarchiára. A legérdekesebb az ötödik határozat. Ez követeli a tartomány gyűlések minél hamarabb való egybehívását mert a bécsi parlament (igly nevezi a határozat), a melybe a cseh képviselők csak óvás és jogi állaspootjuk fentartása mellett léptek be és amelynek jelenlegi alakjában való fenmaradása a cseh népnek egyáltalán nincs érdekében, pozitív munkára teljeseen képtelen. A gyűlés a határozatok meghozajala után üdvözlő táviratokat menesztett Badeni grófhhoz, Krakko és Prean gólgármesteréhez a képviselőház elnökségéhez és a jobboldal valamennyi klubjához. Ebből az egész tunteésből kiviláglik, hogy a németek és a csehek kibéküléséről szó sem lehet. — Tegnap a prágai cseh egyetem küldöttsége tisztelt Gautsch miniszterelnöknél és Latour közoktatósi miniszternél, védelmet kérve az egyetem számára. A miniszterelnök a legmesszebbmenő védelmet helyezte kilátásba.

Az ipartestületről.

Debreczen, decz. 18.

Csak ma vettem tudomást arról, hogy az ipartestület Debreczenben végleg megalakult. Az érdeklődő t. közönség engedelmével leszek bátor néhány sorban kozszáólni ezen igen fontos ügyhöz. Előbb is megtelem volna, ha csak Párisban laknám, de mivel sokkal messzebb, a Csapó kertben lakom, csak most tehetem, a csapó kertbe ugyanis ötöd-hatod napra kerül ki a hír. Levélhordónk, rendőrünk nincs, telefon sincs. Esős időben sártengerben kell átuszni, az utak borzasztó rosszak. Csak az szánja magát rá a távoli utra, hogy Debreczenbe menjen, akinek feltétlenül kell.

Szívemből üdvözlöm mindazokat, akik az ipartestület létesítéséhez hozzájárultak, akik megértették a kor intő szavát: előre. Mindazonáltal legyünk ószinték és tárjuk fel előnyeiket, hátrányait az ipartestületi életnek és ezek szerint iparkodjunk arra, hogy az előnyök a maguk értékére szállítsanak le s azokat minnél inkább kiaknázzuk, a hátrá-

Evvel be van bizonyítva az alanyi tényállás, ez által minden ketszínűség előre is van zárva.

V.

Midőn boldogult trónörökösünk legelső alkalommal Rezsőnek írta alá nevét, az egész ország szíve hangosan hálaival dohogott örömeiben. Nem mintha valaki eddig kételkedett volna érzelmeiben, hanem azért, mivel iránta való bizalmukat megerősíté és mivel minden honpolgárnak jól esett, hogy a királyi önmagát demonstratív magyarnak vallja és nevezi.

A kik azt állítják, hogy a név nem határoz, és ugy tévednek, mint azok, kik azt tartják, hogy a ruha nem teszi az embert. Pedig mi mindent nem mutat a ruha: gazdagágot, szegénységet; urat, parasztot, nemzetiséget, vallást, rendszeretelét, egyszerűséget, hiuságot, pazarlási hajlamot, feltűnési vágyat, excentrikusságot stb.

Vajjon kinek van bizalma elhanyagolt elrongyolt külsejű ember jelleméhez? Hiába mondanak, hogy tudós philosophus. Nem bízik, benne senki.

Egyenlő körülmények közt mindig hajlandók vagyunk jobb magyarnak tartani azt, kit Petőfinek, Hunyadinak, Toldinak, Lukácsnak neveznek, mintha Petrovicsnak, Schedlnek vagy Lukácsinak nevezietti magát. Ha

(Folyt. köv.)

nyokat pedig ne tartjuk olyanoknak, melyek esetleg a többségnek kárára volnának. Nincs oiy jó, melynek árnyoldala ne volna, viszont nincs rossz, melynek jó oldala ne volna.

Volt idő, midőn az iparos körben fejtettem ki tapasztalatokon szerzett meggyőződésemet ezt illetőleg. Hangoztattam, hogy tömörülésben, egyesülésben rejlik az erő. Az iparost elsősorban a szakképzettség ezzel, karöltve az ipari becsületesség, másod sorban a szövetezést viheti előbbre.

Igaz-e ez? Én állítom, igen! Kell-e a végből az ipartestület? Kell. Az 1884. évi XVII. t.-cz. messzeterjedő hatáskörrel ruházta fel az ipartestületet. Felügyeleti jogot biztosítja a) az ipariskolára, b) a műhelyre. Már e két pontból kiviláglik, hogy az ipari szakképzett ség emelésére, az újabb iparos nemzedék nevelésére az ipartestületnek nagy befolyása van. A »céhek« áldásos működését e tekintetben megtagadni nem lehet. Nem olyan volt a »céhek« korban az ifju iparos nemzedék, mint ma! Az »atyamester« mindenki respektálta. Az erkölcsi nevelésre jótékony befolyása volt s azt érvényesítette.

Az iparos tanulóknak, segédnek templomba kellett járni. »Surezosan« utcán csatangolni tiltva volt.

A segéd szabadulások »r e m e k e l t e.« Ki tagadhatja ezeknek helyességét?

Ma, a hol ipartestület nincs, vagy ha van anyamasszonyok kezében van: a tanuló, a segéd szabadjára hagyott vadvirág, melyet elnyom a gáz, s a polás híján mielőbb elpusztul.

A hol ipartestület van s a v e z e t ő k értelmesebbek; semmi sem áll annak útjában, hogy azokat, a mik a »C z é h«-ben jők voltak, ma is létesítsék, sőt köteleességüké teszi a törvény.

A »szövetkezés« testületi élet nélkül is lehetséges. Az a pár ezer baka-bakancs, mit a kormány juttat a testületeknek, nem olyan nagy áldás! Sok »zsirra« kíván az ilyen bakancs s a »zsirra« megy a polgári haszon.

Nagyobb erkölcsi haszon rejlik abban, hogy az iparos az ő ügyét-baját saját testülete kebelében intézheti el.

Nem kell a szolgabíró, kapitányság előszobájában, vagy ennek híján az udvaron ácsorognia. Kollegái előtt végezi el ügyeit: bizalmasan, barátságosan.

De van egy bökkenő. Az ipartestület rengeteg kiadást igényel.

Debreczenbe kell 1 elnök, 1 alelnök, pénztáros, gazda. Ha ezek mind a közügy iránt lelkesüléssel — ingyen végzik is teendőiket: kell fizetett titkár, ügyész, 2—3 őrök 2—3 szolgálta, és egy helyiség. (Ha most nem is, majd később.)

Tegyük számítást! Titkár fiz. 1200 frt. ügyész " 300 " 2 őrök á' 600 frt " 1200 " 3 szolgálta á' 400 frt " 1200 " helyiség 800 " Nyomatvánnyal, fa, világító 800 " Hivatalos lap — — 1200 "

Összesen: 6700 " azaz kerek számban hét ezer forint. — Van pedig 1200 iparos. Legalább 6 frt jut mind-egyikre, sőt több is mert bizony a tagdíjból kimarad évente legalább öt-hatszáz frt. E mellett a szerződéseskor szabadtáskor is fizetni kell pár forintot.

Már most kérdezem, mi anyagi haszna van az ipartestületből egy bognárnak, egy szeredásnak, egy kovácsnak? Semmi.

Ne áltassuk hát az iparos osztályt hanem tárjuk elé a helyzetet. Ne várjon az ipartestületől nagymérvű anyagi előnyöket, hanem csak erkölcsi. Minthogy pedig az ipartestület óiási munkát végez a kapitányság helyett, méltányos, hogy az állam, vagy a város event-ként pár ezer forint dotációval járuljon a testület fenntartásához.

A míg az 1884. évi XVII. t. cz. 101. a. ának d. pontját meg nem döntik, addig a kisiparosok a testület az ipartörvény keveset lendít. En fogadásból bárkinek szerzek törvényes uton (ha 15 éves elmúlt), 24 óra alatt munkakönyvet; ennek tulajdonosa, ha nem

nagykoru, nagy korusittatom, ha nagykoru 2 év mulva üzletet nyithat.

Sőt három nap mulva magam nyitok üzletet egy üzletvezető (stróhman) beállításával (bejelentése) mellett és »zitr« munkásokkal megölhetem, meg is ölöm a szegény kisiparos csak pénzem legyen.

Az ipartestület mai formájában nem egyébb, mint a haldokló beteg mellett az orvos, aki a szenvedéseket enyhíti de életet meg nem hosszabbítja általános jólétet nem ad.

Hiába. Magyarországot iparállammá akarják tenni. A nagyipar pedig gyilkosa a kisipárnak. Valjunk be ezeket. Ne vessünk félre

Mégis, — tudva, hogy betegünk meghal, meg tagadjuk-e szerettünköt, a gyógyító szereket, a gondos ápolást? Nem... Így vagyunk a kis iparos osztállyal is. Dédelgetjük, ápolgatjuk, — de gyökeresen orvosolni bajukat nem tudjuk.

T. Iparos Uraim! Ne várjanak önök az 1884. XVII. t. cikktől semmit. Nem iparosok teremtették azt. Bobulán, Ráth Károlyon kívül volt-e más iparos az országházban, a tájba?

Nézzék meg Önök Angliát! Ott virágozó nagy ipar, élénk kis ipar van, de mások a viszonyok. Ott a képviselők nagy része iparos, de nálunk szép szóért, konzert — beválasztanak az országházba tőzserket stb., a kik tojnak a kormány szekerét, melyen Bécsbe viszik az önöket illető anyagokat.

Mit tegyünk mégis? Segíts magadon, az Isten is megsegít!

Támogassuk az ipartestületet szívvvel, lélekkel. Válasszunk olyan tisztikart, mely értelmes, buzgó, független elemekből álljon. A hivatalnokok állandósságának, hogy csak fegyelmi uton legyenek elmozdíthatók.

Ez a fő! Én ismerem az aradi, a miskolci orsz. congresszus határozatait, 6 évig ipart. jegyző voltam; Horváth János ur az »Iparügyek« szerkesztője ismeri működésemet; nem kérdésből, hanem tapasztalatokból mondom, hogy a tisztikar emeli fel vagy bukattja meg a testületet.

Am ha az ipart. előjáróság szigoruan alkalmazza a jó rend és fegyelemre vonatkozó SS-ait, ne taszítsák ki őket a tisztújításkor, mint tevének Nagyváradon egy oly emberrel, a ki életet, lelket lehelt a testületbe.

Ne osztozkodjanak, ne torsalkodjanak mint tettek Szolnokon és majd mindenütt h-ládatlanul, hanem azt a tisztikart, mely a kezdet nehézségein átviszi a testületet, tiszteljék meg továbbra is bizalmukkal.

Minő izgalmas élet a testületi titkár vagy jegyző élete, ha annak existenciája a 3 évenként megújuló választás estélyeitől függ?

Dolgozhatik-e az ilyen ember nyugodtan, ha feje felett Damokles kardja függ?

Tudom, hogy késő ezen intelme, mert az alapszabályok már elkészültek. Én látatlanban is hiszem, hogy mint mindenütt, Debreczenben is rövid és hamar megújuló időre választják a tisztikart. Ez hiba!

Ez hátrányára lesz a testületnek! Különösen akkor, ha oda is beviszik a mindent megmetélező politikát, ha eszközül használ-tatja fel magát a hatalom által. Ez esetben jobb, ha elmarad. Ugy csak teher lenne!!

Ha Debreczenben egy talpraesett elnök és titkár lesz, úgy pár év alatt az ipartestületnek balokból és más társadalmi uton háza, vagyona, gyámpénztára lehet, több mint a csizmadia és tímartarsulatnak. Így a szegény tagokat taplálhatja.

Összetéve a testületnek előnyeit, hátrányait, minden okos embernek kötelessége a testületet pártolni. Az Isten csudát is tesz a haldokló beteggel, hátha országos tömörüléssel új ipartörvényt létesíthetnek?!

Szentjóbó Kálmán,
tanító.

IRODALOM.

Irodalmi almanach. A karácsonyi könyv-piaczon bizonyára nagy feltűnést fog kelteni az a vaskos könyv, a mely a napokban jelent meg. A czime I r o d a l m i a l m a n a c h tartalma pedig ékesszólóbban beszél minden reklamnál, mert tele van Magyarország ismert és népszerű íróinak és zeneszerzőinek munkáival. Ime a névsorok: J ó k a i Mór, a ki az almanach előszavát is írta. K o s s u t h Ferencz, B e n i c z k y n é B a j z a Lenke, S z o m a h á z y István, S a s Ede, T i m á r Szaniszló, V á r a d i Antal, A b o n y i Árpád, M a k a i Emil, S t o j a n o v i t s Jenő, F a l k Zsigmond, B u d a i László, F e l e k i Tivadar, S z i l á g y i Géza, K r u d y Gyula stb. stb. és az egész vidéki sajtó. Mert ez az almanach a hirves írók munkáin kívül bemutatja a vidéki sajtó munkáit írásban és képen. A könyvek tartalma mindenkit meg fog lepni. A kötetmennyeken és novellekon kívül van a kötetben a műkedvelőknek egy pompás operette s egy vígjáték, a zenekedvelőknek pedig huszonegy kotta áll rendelkezésükre, s egy sereg pompás táncdarab, úgy hogy este vendégség közepette ez az almanach egy szép társaságot tud mulattatni. És az irodalmi almanach, a mely a legdiszesebb kiadásban jelent meg, — legolcsóbb könyv a világon: mert ingyen kapja meg mindenki, a ki legalább egy negyedévre előfizet a legszebb képes hetilapra: az O r s z á g - V i l á g r a. Ez az almanach ugyan is az O r s z á g - V i l á g karácsonyi ajándéka. A ki két forintot az O r s z á g - V i l á g kiadóhivatalába beküld, az kapja egy negyedévig a kitűnő ujságot, a melynek minden száma tele van gyönyörű illusztrációkkal, s szép irodalmi művekkel, s azonnal megkapja az irodalmi almanach-t. Az ujság kiadóhivatala Hold-utca 7 szám alatt van. A kötet bolti ára 2 forint. Már most tessék vásárolni, az Ország-Világ az almanachal együtt is két forint, maga egy almanach is két forint. Mi azt hisszük, legjobb lesz mielőbb előfizetni. Az almanachból holt napi számunkban mutatványt közlünk.

TARKA ÉLET.

Vallomás.

Mondtak már önnek szép kisasszony
Sok szépet és más egyebet...
Magasztalták szemét s az ajkát
Mondták: imádjak kegyedet.

Hasonlították szeme színét
Mennyhez, pokolhoz egyaránt...
Magasztalták ekes szavakban
Angyali, égi lény gyanánt.

Ha önnel együtt vagyok néha,
Szeme fénye csak úgy ragyog...
S én nem szólok egy szót se róla
Mert én oly unalmas vagyok.

Csak nézem, nézem elmerülve
Néma ajakkal, hangtalan,
S a mit szívem mondani kíván,
Az mind, de mind szemembe van.

F. Imre.

Bomba a Kossuth utcában.

Par nappal ezelőt nagy néptömeget pillantottam meg a Kossuth-utca egyik palotája előtt, Ember ember hátán tolongott.

Nem mindennapi eset gondolám s kétségbeesve siettem oda.

Pokoli látma fogadott; sírás, rivás, jajveszékelés.

— Mi történik itt, kérdeztem élénken.
— Menjen be, majd megudja, rikácsoltak körültem.

Ennek fele sem tréfa, gondoltam magamban s rohamot intéztem az elszigetelt kapu ellen.

Az ostrom nem sikerült. Egy juhász-bunda daczosan utamat állta. ezt pedig vagy

50 amolyan budda és köpeny támogatta belől, oly szorosán tapadva egymáshoz, hogy egy kis tü is alig ékelhetne volna magát közéjük.

A zsvaj és kiabálás pedig egyre jobban hangzott belől, és nőttön nőtt vele az en kíváncsiságom is.

Hirtelen félelem szállott meg! egy gyűlöletes szó reszkettette meg füleim dobhártyáit — Bomba!

Bomba? kérdeztem rémülten önmagamtól. Hat már annyira jutottunk, hogy Debreczen is megtermi e pokoli gyümölcsöt? És siettem az utca másik oldalára, hogy kárt ne tegyen bennem a veszedelmes jószág.

Ott egy cilinderkalapos ur állott elém: valóságos német típus.

— Mi az? kérdezte osztrákos magyarsággal s a tömeg felé mutatott.

— Bomba; feletem boszusan és gyanus tekintettel mértem végig őt.

— Az nem bomba!

Aha, már védekezik is gondoltam magamban. Szentül hittem ugyanis, hogy egy osztrák szocialista áll előttem, ki a merényletet tervezte.

— Mit beszél ön? Magyarországon még nincs bomba, hanem lesz.

Izgatottan tekintettem rendőr után; egy sem volt a szemhatáron.

A sógor kaján mosolyal nézett reám s folytatta:

— Igen, igen lesz bomba Magyarországon, ha erőnek erejével a mi Ausztriánkra köti magát közös ügyeivel. Mit nekünk az a pár forint a mit nagy nehezen kiizzadtok? Nem kell nekünk kvóta, provizorium. Elég nekünk a magunk baja oda át. Miért kötitek hát magatokat a nyakunkba? Most egerutatadtunk; ha nem használjatok, ám lássátok a következtetést!

Szerettem volna a német arczába mondani, hogy:

— Hazug!

De mondhatam-e ezt neki? A sógor még egy lesújtó pillantást vetett pirban égő arcomra s elsurrant szemeim elől.

Csak most vettem észre, hogy beszédünk alatt a tuloldalon szétoszlott a nép.

Oda siettem s mit láttam! Egy irodaszolgát meg egy tintás butykost! Kettőjük közt az volt a különbség, hogy a szolga egy darabban volt, a butykos pedig izekre törve a kövezeten s darabjai mind megannyi czápak tátogtak felém az antracén tengerből.

Ez okozta a csodületet, nem a bomba. S mi közben szemem hol a butykoson, hol a bosszus szolgán pihent, eszembe jutottak a német sógor szavai, hogy Magyarországot ők bombázzák meg, ha a nyakukra köti magát.

Es nem vagyunk-e méltók a sógor ajánlataira?

Forgács.

Színház.

A virágcsata.

A múltkori zivó sikerből kiindulva az igazgatóság újra Verő kedves zenéjű operettjét, a Virágcsatát vette elő.

Ezt az operettet mindig kedvelte a debreczeni közönség, mert librettója is elég mulattató, a dalai közül pedig egynehány határozottan maradandó becsü. Hozzávéve meg azt is, hogy Malmos Ilon szerepét a csenőgőszavu Komáromy Mariska játszotta; azt gondoltam, hogy egy tü sem lehet majd leejteni a nezőtérén, oly nagy lesz a publikum.

E sejtélem azonban nem vált valóra, mert bizony házagokat lehetett látni a közönség soraiban, különösen a földszinten. A nagyközönség úgy látszik olyan, mint az idősodni kezdő szép asszony: szeszélyes, és ami a legfőbb baj, nem lehet kitanulni a szeszélyét.

De panasza azért még sincs valami tulságos nagy ok, mert mindazonáltal szép és lelkes közönség halgatta végig az előadást, amely tapsolt és eljenezett a távollevők helyett is. Es nem ok nélkül, mert az operett ugyanesak hatásra van készítve s Verőnek

elég dicsegetreméltó érdeme az, hogy ahol hatást akart elérni, ott meg is lett a hatás. Egyebet utóvégre nem lehet kívánni más-tól sem.

De rászolgált a tetszésnyilvánításra az előadás maga. Rászolgáltak a szereplők. Komáromy Mariska ezüst hangja és aranyos játéka következzék magán maga után vonta az emberi ékességek legragyogóbb gyémántját: az őszinte esmerést. A babatáncz és a huszárdulóval viharos hatást idézett elő.

Nagyon kedvesen játszott Kállay Lujza is, a szépségdíj nyertes próbamamzel, aki tegnap különösen jól volt disponálva. Méltó partnere volt a nagyon sokszor és néha nem alap nélkül agyonkritizált Vidora, a ki a könnyelmű és szerelmes kereskedő segédnek sokkal jobban beillett, mint Tarján Gidának vagy Trast Hugó grófnak.

Szabó Irma énekelt és játszott is, e kettős feladatát elég eredményesen oldotta meg.

Rubos, Beczkó, Sziklay és Lócsi mama ügyes karikatúrát mutatott be. Tanay nagyon helyesen fogta fel a hirlapíró szerepét, a mikor nem csinált belőle tulzott karikatúrát, mert az ő eleven komolysága mellett annál jobban kidomborodhatott a Vidor kómikuma. — Bekésy régi jó s erepének daczára csak változó szerencsével énekelt.

A többi mellékszereplők játéka és a karéneke is elég jól beillett a minden tekintetben sikerült operettelőadás keretébe. Még a sugó sem volt olyan hangosan tulbuzgó, mint vasárnap délután.

Liviusz.

A pálinka.

Sok embernek okozta már vesztét. sok reményt tett semmivé, számtalan tehetséges nemes kebelnek ásta meg időelőtti sirját ez ez állami segítség mellett grasszaló mérge, a pálinka.

Akit egyszer körmei közé kaparint, azt nem eresztí, az mindinkább rabja lesz az ivásnak s e rabság alól hiába akar szabadulni a lelek a korai vég laltára öutudatra ébredt erős akarat; a test megköveteli a mérget, nem tud róla leszokni.

Népek, nemzetek átka, megrontója lett már ez az ördögi folyadék s ha nézzük az egykor sok milliónyi számban Amerika áldott földjét betöltő bekén élő indiai népeket, kikből ma már csak néhány elkényszeredett, lomhé alakot találunk az egész kontinensen, meglathatjuk mire képes a pálinka.

Mert a búbajos tekintetű, ügyes népfaj a spanyol civilizátorok borzasztó kegyetlenségét, s a főbbi népek végletes kapzsiságát ki tudta heverni, hanem a civilizáció egyik áldása a rum, a „fekete víz”, az elsatnyította megölte őket.

Néhány évtized mulva már egy sem lesz belőlük.

Íróasztalomon néhány sorban azt a hirt találtam feljegyezve:

Magos István 53 éves h. nánási lakos a napokban egy pisztolyal öngyilkossági kísérletből a szájába lött s az erős töltés apró darabokra hordta szét fejét. Öngyilkosságának oka alkoholizmus volt.

Ez a rövid tudósítás egy emberélet nagy tragédiáját rejti magában.

Jómódu értelmes ember volt Magos István. Egyszerű s nem olvasott regényeket, poezis. vagy erzelmei viharai nem dúltak fel izlkének csendjét soha. Szerelmes is csak egyszer volt, fiatal korában s akkor is „módjával” amennyiben sietett szelme tárgyát feleségül venni.

Leélte már ölete javát, a mikor a szorgalmas munkában eltöltött eredményes évek után egy kis szórakozásra, vig életre határozta el magát, Eközben megkóstolta s megszerette a pálinkát is.

Nem talált benne semmi különösét hogy ha szereti a szesz ital, hát igyon is belőle. Így kezdett inni, Először keveset, majd többet végül töménytelen sokat. Idejének legnagyobb

részét a korcsmában töltötte s az alatt persze vagyona apadásnak indult, családjával pedig örökösen hadi labon állott.

A tönk szélén egy józan pillanatában felismerte a veszélyt, amelybe szenvedélye sodorta s belátta, hogy a gyors visszatérés talán még segíteni tudna a bajon.

Megesküdött, hogy ajkát nem érinti többet a vizen kívül semmiféle más ital. — Dolgozni fog fokozott szorgalommal s élete alkonyát arra fogja szentelni, hogy helyrehozza azt a mivel önmagának, családjának s a hazának tartozik.

Esküjét meg is tartotta hűségesen. — Bármily nehezen esett neki a korcsma előtt elmenni, a megszokott pálinkát nélkülözni, erős akarattal leküzdötte szenvedélyét.

A test azonban megkövetelte a magát. Még pedig mindig egyre hangosabban. Érezte a szegény ember, hogy ellenállása napról-napra fog s mindig kevesebb erőt érzett magában megtartani fogadását.

Két hetet töltött el így. A szesz ital utáni vágy ellenáthatatlanul győőrtte, iszonyu kinokat okozva. Érezte, hogy nem bírja ki tovább, s nehogy meg kelljen szegni esküjét, nehogy a tökéletes zülésbe vigye rettentő szenvedélye, az egyszerű földmives ember megke-reste az utat a megoldás felé: fóbeltette magát.

Ez a Magos István tragédiája.

Egyszerű eset ez a nagy világ szenzácziós eseményei közt. Egy pisztolylövéssel nem lehet megállítani a nyüzsgő, haladó világot. Meghallottuk a dörréést, de azért meggyünk tovább a magunk utján. Az öngyilkos szomorú emlékét kivetjük az események közül a teledés homályába. Hanem az ezerszeres gyilkos, az emberiség nagy ellensége, az tovább is szépen megmarad közöttünk: a pálinka.

Liviusz

Táviratok.

Győzelem?

Budapest, feladatott d. u. 2 óra. Érk. 2 ó. 15 pkor. Legújabb, hiteles helyről vet értesülés szerint a kompromisszum megkötése még nem bizonyos. Előbbi táviratom azonban komoly alappal bír nevezetesen az a Szilagy Dezső tervezete, mely szerint a jó vaslatba az állandó szabályozás helyett a külön közigazdasági terület alapján leendő szabályozás jönné, — a függetlenségiek azóban még nem nyilatkoztak, mert egyrésztük csak Bánffy lemondása esetén akar egyezkedni.

A parlamenti helyzet.

Budapest, decz. 21. A Debr. ered. táv.

A delegációk záróülése következtében, melyhez számos képviselő Bécsbe utazott, a parlamenti helyzetben is természetszerű szünet állott be, melynek ideje alatt a megkezdett kompromisszum tárgyalások is nyugosznak. A kormány javaslata a szélsőbal álláspontja között eddig több jóskarattal, mint valóságos eredménnyel egyengetett közeledés s szerint csak a delegátusok és a miniszterelnök viszszaérkezte után fog döntéshez vezetni, — jóllehet kevés támpont van rá, még sem szunt meg a remény, hogy a különben már mara art miniszterelnöki nyilatkozatnak s a kilátásba helyezett módosításoknak meg lesz a kívánt sikerük.

Az önálló vámtérület érdekében.

Budapest, decz. 21. (A Debr. ered. táv) Karácsony másodnapjára tervezett népgyűlés aligha lesz oly imponzáns lefolyású, miként azt kezdeményezői remelik. A munkások, a kikre első sorban számítottak az egész mozgalommal szemben meglehetősen tartózkodó magatartást tanusítottak a minék oka különösen az, hogy a függetlenségi párt, megszavazta a

mezei munkásokról szóló javaslatot, melyet pedig a munkások elleneztek. Most tárgyalások folynak a munkásokkal a népgyűlésen való részvétel érdekében, a melyek eredményét legközelebb közteszük.

A munkások alkotása.

Budapest, decz. 21. (A Debr. ered. táv.) A nemzeti demokrata munkáspárt mindent elkövet, hogy a munkások műveltségi fokát emelje. E végből január elsejétől kezdve tant folyamat nyit a könyvteli szakmára, melyet Tóth Kálmán fővárosi tanár fog vezetni.

Ujdonságok.

* **Lapunkat újévig díjtalanul küldjük meg mindazoknak, kik kiadóhivatalunkat akár levelezőlapon, akár szóbeli megkezeséssel — a czim pontos megjelölésej mellett — értesítik.**

* **Szavazás egyházmegyei s egyházkerületi világi tanácsbírákra.** A december 12-én tartott ev. ref. egyháztanácsgyűlésen a bőszi úrményi ref. egyház 7-es szavazatát az egyházmegyei tanács bírora törént szavazásnál ífj. S ó v á g Gábor főgondnokra adták, az egyh. ker. tanácsbíró-ságra való szavazásnál pedig a városképviselőjére S z i n a y Gyula urra.

* **Eljegyzés a bohém világban.** A mi világunkról essék ez egyszer szó, a melyben a közönség szolgálai — a kik hűségesen végzik tisztját mindennap, mely a város szórakoztatását és informálását jelenti, szerepelnek, azok a nevelésnek, a kiket csak néha-néha vesz észre az a nagy közönség, mely pedig nekik annyit köszönhet. Essék szó e hasábon, amelyet bohémek rónak tele napnap után két bohém szerelméről is, ne csak a nagy urakéról, akik a bohémeket semmibe sem veszik. Nem is sokat alkalmatlankodunk nekik dicsekedéssel vagy önemlegetéssel, elbujunk a nevelésig edes homályába, a hol nem bánt senki s nem kell megtagadnunk magunkat. — Azonban karácsony közeleg, ilyenkor ujjong mindenki s igyekszik örömet szerezni annak, a kinek tud, szerető szívevel gondol az anya az ő gyermekére: miért ne legyen a bohémeknek is karácsonyuk, miért ne örülhetnek mi is miért ne képzeltessük, hogy a mi örömlünkben is részt vesz a mi edes szülők, a közönség? — De miként vehetne benne részt, ha nem tudja meg, hogy mi is örülünk. Nemcsak őt, minket is körül ölel a szeretet s b e s u g á r o z arany himporával közlünk egy derék munkás fiút, akinek szorgalmánál és tehetségénél csak kedvesség szorítottosága nagyobb. Hogy így van nem csak mi tudjuk, ismeri az egész közönség, hiszen ott van ő mindenütt s szívesen látják mindenütt, ahol van, illetve megjelen kiírjuk tehát azt a mit mi már régen tudunk, de hát mi nem vagyunk olyan nagy urak, hogy frlthehnők magunkról, hogy más kor is szívesen osztott az a mi közönség anyánk a mi örömlünkben, mint most a szeretet ünnepe s kiírjuk azért, mert tudjuk, hogy nemsokára e lakadalomról is írhatunk, hogy eljegyzés történt a bohém világban. M i l e Pál a D e b r e c z e n i H i r l a p fürge tollu s ügyes kezű segédszerkesztője, lapunknak a D e b r e c z e n n e k i s t ö b b m i n t két éven át volt szorgalmas munkatársa, kinek riportjai még élénk emlékezetében vannak bizonyára minden olvasónknak, aki a közönség számára m i n d i g h a j h a s z s z a, — de az aztán igaz, hogy csak tisztességes uton — a szenzációt felmentett végre bannunket, hogy titokban tartuk továbbra is az ő szenzációját s megengedte, hogy kiírjuk, mely szerint pár hónappal ezelőtt eljegyezte városunk közönségének egyik kiválóan szeretett bájos ismerősét, O t r o k o c s i V é g h Vilma urhölgyet, az orsz. szini akadémia kitünő sikerrel végzett növendékét a debreczeni szintársulatnak a mult télen egyik kedves és számos nagysikert aratott n a i v á j á t, a debreczeni társadalmi összejövetelek hangversenyek s különösen a Csokonai körnek egyik egkiválóbb női szavalóját O t r o k o c s i V é g h

János, az ev. ref. egyház algonodnoka, városi törv. hat. bizottsági tag, a debreczeni függetlenségi és 48-as párt egyik nagytekinélyű tagjának s a Függetlenségi kör alelnökének és neje szül. K o n c z Emilia urónak kedves leányát. Megvagyunk győződve, hogy kedves karácsonyi hírrel szolgáltunk közlése által a mi kedves közönségünknek s a mi edes szülők az ifju jegyeseknek, kik közül a vőlegénynek még születése napja is van e téli időben, mely maga is örül az ő hűséges versenytársának az utca látogatásában s tél kezdetén nem mord telet, de verőfényes farsangot hirdet ragyogó napjával, mi velünk együtt igaz szívből kíván igen sok oly boldog karácsony ünnepet, mint a milyet a hét végén megérni remélnek s Isten áldását erre az igaz szerelmi frigyre, amelyet mi olyan jóleső örömmel tudatunk a m i l y e n n e l m é g i g e n keveset s viszonzásul csak azt kerjük, hogy tartson meg a mi kedves kollegánk ezután is, mikor már nemcsak a miénk, abban a szíves barátságban, amelyben voltunk mig csak a miénk volt, a bohémvilág!

* **Érdekes jegyváltások.** Varosunk két legelőkelőbb családjára örömnepok jöttek. És az ő örömlük az egész város közönségének öröme, mely velük érez. Szombat este besenyői S z e l i Farkas kir. tablai tanácselnök, a Csokonai-kör tudós elnökének szépséges leányát, Mariannet, eljegyezte gr. Csáky Kálmán m. kir. honvédelmushuzárhadna y. — Tegnap délután pedig Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város érdemű főispánjának és a tisztantuli ev. ref. egyház főgondnokának gróf Dégénfeld Józsefnek általános szeretett uemes szívé leánya Anna grófnő tartotta eljegyzését László Elemer cs. és kir. tengerészhadnagygal aki a delegációban a közös kadügyminiszterium tengerészeti előadója.

* **Hólyagos himlő Püspök Ladány.** A közeli P.-Ladányban még a mult heten járványszerűleg lépett fel a hólyagoshimlő E veszedelmes ragályos betegség a napokban a község egész területre oly óriási arányokat kezdett ölteni, hogy dr. L o s o n c z y Álmos megyei főorvos a szükséges intézkedések megtétele végett a mai vonattal személyesen utazott. A főorvos rendkívüli intézkedésekkel szándékszik gátat vetni a püspökladányiakat már valóságos rémületben tartó járvány továbbterjedése ele.

* **Megzavart ferbli kompánia.** A tegnap nap folyamán K a d e r á s z Gyula a bejelentési hivatal iroda tisztje vizsgálatot tartott a helyb. közvetítő intézetekben Ez alkalommal T u r a i Farkas intézetében három helynelküli kereskedő legényt, névszerűen Hernal Izidor, Fischer Jenő és Földesi Bélát, — kik nagyban ütötték a b l a t t o t. A három fiatal ur hazarojattékkal mulatott ferbliztek. K a d e r á s z a bankot lefoglalta, az esetből pedig kimerítő jelentést tett a főkapitányságnál. A másik három közvetítő intézetben minden rendben talált Kaderász, ez azonban arra indította a főkapitányságot, hogy közeget a hasonló helyekkel szemben nagyobb figyelemre utasítsa.

* **Csendélet a szomszédban.** A közelfekvő Nyiregyháza város közbiztonságát eléggé jellemző hírről értesít bennünket ottani tudósítónk. Ugyanis tegnap éjjel a város kellő közepén fényes villamvilágítás mellett ismeretlen tettesek nem kevesebb, mint 4 boltot törtek fel. A betörők a Rottemburg-fele pálinkamérőbe szaladtak be először, ahol sorra kóstolták az itókat, majd Soltész nevű hentes boltját tisztelték meg, ahol sódort, kolbászt, husfelét bőven elpakoltak. A vakmerő betörők nem elégedtek meg a Rottemburg pálinkájával és a Soltésztól elemelt husneműekkel. hanem pénz után sóvarogtak. Feltörték tehát a Frisch Lajos boltját, honnan kisebb értékű árut, néhány krajczár aprópénzt vittek el. De még ez sem volt elégítette őket ki, hanem ellátogattak a Fest László kereskedésbe s megdézsmálva az árukat, békén elmenekültek. Mindez pedig a p i a c z o n, a piac közepében, a város legforgalmasabb és villanynyal világított helyén, a rendőrök órhelyén követett el anélkül, hogy 4 boltnak feltörését akár rendőr, akár más valaki észrevette volna. Ezt megelőző éjjelen pedig a szarvas-utcai kiskereskedők és háztulajdonosok részvételével a hivatal vendégek látogatásában, de ott észrevették és elriasztották őket. Ugy lát-szik, hogy annak a bizonyos nyiri bieskának még mindig akad gazdája a szomszédban.

* **Hideg van a pékinasra.** K ö l e s Marczai pékinas kiszorult a helyéről s szegény olyan szereőcsétlenül talalt szoruloi, hogy tegnap esti nagy hidegben egészen az utcára szorult. A kölyök egyideig csak álta a hid get de mivel az erős fagy utóvégre is nem a pékinasok vérmőrsekketéhez van számítva, a fiu is kapta magát és a tizenháromváros egyik pékműhelyébe az utcai kabun átugorva belopódzott s ott a meleg sütőkemence tetején elnyált. Egy rendőr azonban meglátta mikor a fiu a kapun átvette magát s úgy gondolta hogy ez nem lehet más mint tolvaj. Hamar felverte a hazbelieket s azok s gitségvel felkutatta a megfázott iuasgyereket, akit lábainál fogva húztak le meleg fekhelyéről s bevitték a rendőrséghez, ahol ma reggel váltig hajtogatta a jambor, hogy ő csak a hideg elől menekült a pékműhelybe. — A rendőrség akezeptálta ezt a kifogást.

* **Figyelmeztetés.** A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet ezuton is tudatja tagjaival, hogy hó 24-én szombaton a Karácsonyi ünnep miatt nem tart befizetést. E héten tehát szerdán lesz az utolsó befizetési nap. Ugyanigy lesz ez a jövő héten az új év alkalmából is.

* **Fejlesztjük a biliárd nemos művészetét!** Illetékes helyről felkértek minket, hogy tudassuk a biliárd sport kedvelőivel, mikép a helybeli biliárd-kör e hó 8-ikán megtartott közgyűlésén határozatilag kimondotta, hogy ujabbi intézkedésig tagjainak számát nem kívánja gyarapítani, — de ezéjainak előmozdítása érdekében a tagok által bevezetett vendégeket mindenkor (és állandó vendégképen is) igen szívesen látja. Volt alkalmunk meggyőződni, hogy a kör helyisége (a Hungaria kávéház külön terme) olyan, melynél alkalmasabbat kívánni sem lehet, a felszerelés és világítás igazán mintazzerű, a vendégek fogadatlata pedig magyarosan szívélyes, a mit mindenki természetesen fog találni, ha ösmeri a kör vezetőségét, mely ez évben következőleg alakult: Laszka Lner Kálmán máv. osztályfőnök, alelőnök Berger Jenő építész és Gebauer Károly gyáros, titkár: Dr. Lőfkovits Márton ügyvéd, jegyző Zong János néptanító, pénztáros Viz János telekkönyvvezető, gazda: Thiszen Arthur festő.

* **Miklós czár névnapja Szófiában.** Miklós czár névnapja alkalmából a székes-egyházban ünnepélyes tedeumot tartottak. Jelen voltak Ferdinánd fejedelem, a kormány tadjai és a Szófiában egybegyűlt hadtestparancsnokok. Ezuton az azon diplomáciai igazgatóság termében volt te deum, a melyen a fejedelem és fejedelmné és Boris herceg volt jelen. Este Bachmetjev orosz diplomáciai ügyvivőnél diszebed volt, a melyen Ferdinánd fejedelem felköszöntőt mondott Miklós czárra és Bachmetjev a fejedelm családra.

* **Hölgyek figyelmébe!** Kronovitz Matild női-ruha varróné lakását Budapestről Debreczenbe, Nagy-uj-utca 1707. szám alá t. Weinberger Lajos ur házába helyezte át, Csakis előkelőbb, legujabb divat szerinti munkákat teljesít. — Angol ruhákat különös figyeembe ajánl.

* **Katonák, polgárok és újságírók.** Az általánosítás politikája hangzatos, de nem mindig helyes. Hogyha egy némely Csehországból idecsöppent hadnagyocska részeg fővel megvagdál valakit és hősileg azt mondja „civil bagázs!” azért nem kell okvetlen cikketek írni a katonaság és polgárság közötti egyetértés fölbonlásáról. A miért megesett, hogy egy katonatiszt egy színhazi affért, — a melynek provokálója véletlenül egy újságíró és nem adóügyi számtiszt volt — a bot helyett karddal intézett el, mivel épp a kardja volt az oldalán és nem bot — azért nem muszáj azt hinni, hogy a tiszték Miatyánkában a gonosz helyett az újságíró van befoglalva. Hogy mennyire nem áll a katonaság és

polgárság között való rossz viszony tannja annak legutóbb a temesvári helyőrség tisztikara adja meg a példáját. A tisztikar január 8-án, Waldstätten Olga báróné, Waldstätten János báró hadtestparancsnok neje védnökség alatt bált rendez. A nagyszabású táncmulatság tiszta jövedelmet pedig a fehér- és vörös-keresztgyelet és a vidéki hírlapírók országos szövetsége javára fordítják. Tehát katonatisztek, három czibil egylet javára — a melyek közül az egyik az ujságitróké. A debreczeni affér és az előtételek után nagyon szép czáfolat a katonatiszteké. Az általános politikája — mint említettük — nem mindig helyes, — de azért inkább lehet a hadsereg tisztjeinek a többségét a temesváriak mellé állítani, mint a csehországiak és vagdalkozók pártjába.

A »A Prágai Ghetto-képek« című rendkívül érdekes könyv már megjelent a lapunk kiadóhivatalában 1 frtért kapható.

Egy érdekes fogadás. Eppen egy esztendővel ezelőtt történt, hogy előkelő országgyűlési képviselőkkel s irokból álló társaság, melynek körében több tekintélyes vidéki birtokos is volt, azon vitakozott, hogy az ország napilapjai közül, melyik a legfüggetlenebb, a legbefolyásolhatóbb organum, mely élénken irodalmi színvonalon szerkesztve, a legérdekesebb közleményeket tartalmazza, a hatalommal és mindenképp szemben megőrzi önállóságát s egyedül az ország jogait, a magyar gazda, köztisztviselő, iparos boldogulását tartva szem előtt, törhetetlenül küzd nemzeti jogaink, anyagi érdekeink védelmében s visszautasít minden azok ellen intézett merényletet. Miután a vélemények széttagoztak, abban állapodtak meg, hogy bizonyos összeget letetbe helyeznek egy évig figyelemmel kísérik az összes napilapokat s egy év múlva megfigyelésük eredményeként szavazás útján döntenek el a kérdést. A letett összeget természetesen az nyeri el a ki által a már akkor kiválasztott lap nyeri el szavazati többségét. Ennek a fogadásnak évfordulója most volt. A társaság tagjai összejöttek s titkos szavazás útján a következő eredményt felelték meg a feltett kérdésekre.

— Melyik az a lap, melyben a legmagvasabb s a magyar közvélemény érületét képviselő vezetők vannak?
Egyhangú válasz: A Hazánk, mert abba irtak és irtak vezetőkkel gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, báró Kaas Ivor, Günther József, Baross Karoly, Bernáth István Hock János s még egész serege a legelőkelőbb publicistáknak.

— Melyik lapban olvashatók a legérdekesebb tárczák?
Egyhangú válasz: A Hazánkban, mert annak tárczarovatát a legjelesebb bolletristák töltik meg.

— Melyik lapnak vannak legjobb és leghitelesebb politikai értesülései?
Egyhangú válasz: A Hazánk, mert annak soba egy politikai hírét meg nem czáfolnak.

— Melyik lapnak legélenkebb az újdonsági, távirati, törvényeszeki rovata?
Egyhangú válasz: A Hazánk, mert úgy az ország minden részéről, mint a külföldről egész serege a tudósítónak értesíti a legrovidebb idő alatt a törtentekről.

— Melyik lap mond legfüggetlenebb bírálatot akár politikai akár társadalmi, akár művészeti kérdésekben?
Egyhangú válasz: A Hazánk, mert az nem tartozva semmi félreklíkkhez, az egyéni érdekeken felülemelkedve, a tiszta igazság kimondását tekinti feladatának.

— Melyik lapnak van legjobb közgazdasági rovata?
Egyhangú válasz: A »Hazánk«-nak, mert az a Magyar gazdaszövetség közlönye s gazdasági közleményeit az ország elsőrendű szakfői irtják.

— Melyik lap ad legtöbb olvasni való előfizetőnek?
Egyhangú válasz: A »Hazánk«, mert ez hetenként a »Vasárnap« című pompás közleményekkel tett teljes szépirodalmi lappal kedveskedik azoknak még az u onnan belépő előfizetőknak is megküldi az »Agrár Album«

című díszmunkát, mely százhatvan oldalon tele van a figyelmet lebilincselő csikkekkal, novellákkal, elbeszélésekkel.

Ilyen válaszok után természetesen az az ur nyerte meg a fogadást a ki már a múlt évben a legjobb lapnak tartotta a »Hazánk«-at, melynek előfizetési ára egy évre 14, félévre 7, negyedévre 3.50 frt; mely összeget a ki az érdekes lapot birni óhajja, küldje be a »Hazánk« kiadóhivatalába: Budapest, Ó-utca 12. szám alá.

A kiállítási érmek és oklevelek kihirdetése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 21.

Az ezredéves kiállításon kitüntetést nyert debr. kiállítók vasárnap csaknem teljes számmal jelentek meg a városbáza nagytermében, ahol a kerületi és végrehajtó bizottság tagjai szintén egybegyűlve várakoztak a kitüntetések kiosztására.

Simonffy Imre polgármester h. elnök üdvözölte a megjelenteket. Midőn megköszönte a kiállítóknak hazafias buzgalmat, — kívánta, hogy az érdem jutalmát további buzdításul fogadják el ahoz a komoly törekvéshez, melytől függ hazánk boldogulása.

Dr. Király Ferencz orsz. képviselő, előadó szolt a polgármester után. A közhelyesléssel fogadott bevezető beszéd után felolvasa a kitüntetett kiállítók névsorát, akiknek Simonffy Imre meg-meg üjülő eljenzes mellett nyújtotta át az érdem jelvényeit: az érmeket és okleveleket.

Millenniumi nagy érmet kapnak:

Debreczeni ref. egyház püspökölái; Bauer és társa gépgyáros Sohler István gyáros H. Nánáson, Zelinger Ede festő Debreczen, Falk Armin és társa Debreczen, Stern József és testvére Debreczen.

Kiállítási érmet:

Debreczeni zenede, Szirmayné M. Justina, Piros Béla lakatos, Simatsek Ferencz reszelővágó, Riesz Henrik kocsigyáros, Kiler Ede kárpitos, Thieszen H. és fia, Nagy János szijgyártó, Piros József timár, Hirschfeld Armin kereskedő, Cziczó Lajos cipész, Elő debreczeni paplangyar, Veidner Gusztav cipész, Debreczen város nyomdája, Nemethy János hentes, Liptay Miklós szapyanos, Rózsa Lajos kereskedő, Debreczeni elemedettek ispotálya (ev. ref. ispotály.)

Elismerő oklevelet:

Schmidt Samuel, Csokonay-kör, Gönczy egyesület, Ev. ref. jogakadémia, Ev. ref. felsőbb leányiskola, Ev. ref. tanítóképező intézet, Ev. ref. főgymnasium, kereskedelmi akadémia, Női ipariskola, Tóth Károly evang. reform. leánytanító, Hajós Elek lakatos, Kocsis Béla lakatos (B.-Ujváros), Veréb Lajos lakatos, Ujváry György kovács, Berger, Rösler Horvát építész, tégagyárosok, Szikszay Lajos építész-tégagyáros, Tóth András szobrász, Weisz Samuel festő, Blatner Kálmán, üveges, Horváth András szobafestő, Neubaue János sodrongyáros, Vass Ferencz gulyás, Azoston István, Bakcsy Lajos, Kálmay Lajos kötszöröz és borkereskedő, Matolcsi Lajos Papp István, Tóth Ferencz cipész, Kiss Ferencz fényképező, Polgári Marton, Steiner Dániel (Szoboszló), Konrad János mézeskalácsos, Grósz Sándor ecsetgyáros, Katz Lajos borkereskedő, kereskedelmi és iparkamara, Mendelovits Lajos kereskedő, Dekmár Kálmán, Vida Miklós.

Közreműködő éremmel tüntetettek ki:
Kovaliczky Antal főreáliskolai tanár Nemethy Lajos ev. ref. lekösz.

Az elsoroltak közül a 26 első érmet és oklevelet, a többi egyedül oklevelet kaptak. Ezekon kívül Debreczen városát és Lőfkovics Artur ékszerész állami nagy ezüst éremre méltatta a kiállítási jury, — de ezek nem készülték el, — s csak később lesznek átadhatók.

Buzdítás a párizsi kiállításra.

Amint az utolsó kitüntetett is, Vass András hortobágyi gulyás, aki csikós ostorok

mesteri fonásával vivta ki magának ezt a dicsőséget átvette a maga elismerő oklevelét dr. Király Ferencz még egyszer szolt a közönséghez, ez ünnepélyes pillanatban a je enlevőket és minden törekvő debreczeni iparost hazafiságukra appellálva, szolt fe, hogy a párisi kiállítás cselekvő is részt vegyenek s igyekezzenek terjeszteni városunk jó hírnevét. Beszédét Debreczen város polgárságának, gr. Degenfeld József főispánnak és Simonffy Imre polgármester étetésével fejezte be.

Az utolsó gyűlés.

A kiállítás debreczeni kerületi és végrehajtó bizottságának tagjai matradak csupán a teremben, hogy befejezzék közel öt esztendőig tartott eredményes működésüket az erről szerkesztett jelentés tudomásul vételével s a zárószámadások helyben hagyásával.

Grünvald József kamarai segéd titkár bizottsági jegyző olvassa fel a jeletést, amely a gr. Degenfeld József főispán és Simonffy Imre kir. tanácsnag polgármester helyettes elnöklése mellett működött bizottság igen sok oldalú s hét vármegye területére kiterjedő tevékenységéről számol be.

Annak a körültekintő, szinte lázas munkának, amelyet a bizottság a debreczeni és a vidéki mezőgazdasági, különösen pedig ipari termelésnek méltó bemutatására érdekében kifejtett, az lett az eredménye, hogy 247 kiállító jelentkezett, 174 vidékről, 73 Debreczenből s ezek közül 237 kapott kitüntetést, még pedig 168 vidéki, 69 debreczeni.

A pénzübeli segély, mely a kerületi és végrehajtó bizottságnak rendelkezésére állott közel 10,000 frtot tett, melyből 8,000 frtot Debreczen város közönsége, 1,800 frtot pedig a kamata adományozott.

E jelentés tudomásul vétele után következett a zárószámadás bemutatása, melyet előzetesen Szabó Kálmán és Váczy János vizsgáltak felül.

E szerint a kerületi bizottság 4837, a végrehajtó bizottság pedig 5043, a két bizottság együtt 9880 forintól számol el. Az óvatos takarékos az eredményezte, hogy a ker. bizottság 2758 frt 75 kr, a végreh. bizottság pedig 1693 frt 69 kr t a k a r ó k p é n z t á r b a helyezett maradvánnyal fejezte be működését. E két összeg együtt 4452 frt 44 kr tesz. A zárószámadás elfogadtatván és a felmentvény megadatván — avasárnapi gyűlés a pénztári maradványra nézve akként határozott, hogy a kerületi bizottság által megtakarított 2750 frt 57 kr a Debreczenben tervezett ipari középiskola czéljaira kamatoztassék tovább; a végrehajtó bizottság által kezelt 1693 frt 69 kr maradvány is azon javaslattal bocsátásék vissza Debreczen város közönsége rendelkezése alá, hogy ezen összeget ugyanazon czéla sziveskedéi fordítani. Volt ugyan olyan nézet is, hogy az egész főösleg iparosainknak a párisi kiállításra való részvétele költsége fedezésére helyezették el — ánde ez a vélemény kisebbségben maradt.

Miután a gyűlés a bizottság elnökének, előadójának, jegyzőjének, Debreczen városának és a kamarának köszönetet szavazott, a közgyűlés a polgármester lelkez étetése mellett véget ért.

Út a hámorba.

— Schiller. —

A »Debreczen« számára németből fordította.

Thót László.

Hü szolgálva Fridolin
S istenfelő; szive
Buzgón szolgálva ó, Saveru
Grófnónek volt hive.
S ez oly kegyes volt oly szelid.
Dolgát, kötelességeit
Betótti vala hűn, serényen,
Vidáman, Isten szent nevében.

Hajnaltól, míg este nem lett
S ha az est harangja szolt,
Tiszteinek elt; elégedet
Magával még se volt;

S ha szolt a nő : »Kissé pihenj»
Könny ragyogott szemeiben ;
Azt hitte, hülsen lesz legottan,
Mihelyt nem izzad a dologban.

S azért a szolgálón felül
Emelte asszonya ;
Szép ajkiról szünetlenül
Dicsérete folya.
Nem is szolga volt : gyermeki
Jogot adott szive neki,
S gyönyörrel csüggött a szép asszony
Szemeivel a csinos arczon.

Miért is mérges haragra gyul
Róbert, a bős vadász,
Sötét lelkében gonoszúl
Rég bosszuvágy tanyáz.
Pokoli tervet szó s ura
Szivebe, midőn egykor a
Vadászatról hazavonulnak
Széthinti magvát a gyanunak.

»Mily boldog ön gróf» a ravasz
Beszédhez így foga ;
»Alma nyugodt, — nom rája azt
Gyanu mérges foga.
Kit hitvesül bír, hü a nő
Oly szüzies, szemérmes ő
Erényének szent hűség véde
Csábító fegyver ellenébe.»

A gróf szemét forgatva : »Mit
Beszelsz nekem legény ?
Nőerényre, mely leng, mint
Hullám építsek én ?
Mezes szón a nő kapva kap,
Hitem alapja biztosabb :
Remélem a csabító távol
Marad Savernek asszonyától ?«

»Jól gondold !« amaz beszélt,
»Csak gúnyt érdemel ő,
Az esztelen, a szolgavér,
A dőre vakmerő.
S arra, ki parancsol neki,
Bujá szeméit emeli.»
»Mit !« szól amaz s reszket dühében,
»El az, kiről így beszélsz nekem ?«

Amiről beszél minden ajk,
Uramnak az titok !
Arról, mit tudni sem óhajt,
Szivesen hallgatok.»
»Halál read ! Beszélj, kölyök !«
Rémesen a gróf menydörög :
»Gundámra szemét ki veté föl ?«
»Rola beszéllek, a szökérről !«

»Nem épen rut«, a ravasz ajk
Folytatja, mialatt
A grófon végig majd tűz, majd
Jégverejték szalad.
»Uram, nem látja egyedül
Mint cseng rajt s asztalnál, ha ül
Urára ő nem is ügyelve,
Eped székéhez bilincselve.«

»Im a vers, melyben lánghevét
Megvallja a kölyök,»
»Megvallja» »Es szerelméért
Epedve könyörög,
A jó grófnő, sajnálva őt,
Elitkolá a gróf előtt ;
Kár volt nekem is elbeszélnem,
Hisz nincs mit a gróf tőle féljen !«

A gróf dühében a közel
Hamorha vágatott.
Katlan tüze magasra ver,
Vasérc megolvad ott.
Későn, korán tüzet csinál
A szolganép. Pattogva száll
A szikra. Fuvó fu ; e langba'
A szikla is üveggé válna.

A tűz és víz ereje i t
Csudásan egyesül.
Hajván e mű kerekeit
Az ar kőröskörül.
A gép éjnappal csengve bong,
Pöröly ütembe dongva dong,

Engedve sulya erején
Lágyulni kell a dárva ércnek.

Es két szolgának intve ő
»Az elsőt» szól nekik,
»A ki nem idejő
S mond : meg van az, amit
A gróf tinektek meghagyott ?«
Vessétek a pokolba ott . . .
Hogy éjjen el hamuvá rögtön
S szemem elé többé ne jöjjön »

S hóhéri kedvel ölni kész
A durva pár legott.
Kebükben a szív mint az érc,
Érezni nem tudott.
A fujtató rögtön segít
Hevitni katlan kebelét.
S gyilkos örömmel telve várnak
Aldozatára a halálnak,

Es Fridolinhoz szól Róbert
Színelve ravaszul :
»Siess ! Föl gyorsan fu, mert
Jöttödre vár az ur !«
Es a gróf így szólott neki ;
»Menj rögtön az erdőbe ki.
S a hámorban kérd meg : a szolgák
Vajjon parancsom végrehajták ?«

»Legyen !« S indul felelve de
Rögtön megáll, amíg
Egyet gondol s szól : »ő nem-e
Parancsol valamit ?«
S a hölgy előtt megáll, kinek
»Im a hámorba küldenek :
Nem-e parancsolsz valamit ?« szól :
»Rendelekezel szolgálatimról !«

S szeliden így szói arszonya :
Nagybeteg magzatom ;
A szent misét miatta ma
Meg sem hallgathatom.
Menj hát, fiam s mondj esdve hűn
Egy imát értem s ha a bűn
Szivedben bánatot fakasztott,
Kérj nekem is kegyes malasztot !»

Öröl a hölgy parancsinak
S legottan utra kel,
De futva még a falunak
Végét sem érte el :
Toronyból csendül im a hang ;
Bűnös halandót a harang
Ünnepies, malasztos hangja
Szent áldozathoz hívogatja.

»Isten elől ne térj ki, ha
Vele tán összejössz !«
S belép az Ur hajlékába,
Nincs itt még semmi nész.
Mert aratás van s izzasztó
Munkában ég az arató
S papnak ügyesen kisegitsen
Az áldozatnál senki sincsen

Rögtön készen a gondolat
Es sekrestyésekedik :
»Időt, ki az égért mulat,
Az el nem keshetik !«
S a papra ad stólat övet,
Majd csakhamar ad stólat, övet.
Majd csakhamar, amelyeket
A miséhez felszentelének,
Kézén vannak a szent edények.

S hogy ez megtéve mind készen,
Minisztertisztekép,
Misekönyvvel kezében,
Az oltárhoz kilép.
S térdel jobb s balra, amint kell
Minden intésre jól figyel,
S a Sanctusnak szavához érve,
Háromszor cseppet a szent névre.

S hogy a pap buzgón meghajolt
S a hívő nép felé
Az Istent, a jelenvalót
Magasra emelé :
Jelt adva hiven cseppet ő ;
Mellét veri, imádvá térdel
Hintvén magát kereszt jelével.

S így mindent buzgón, szorgosan,
Hibátlanul csinál,
Mi e helyen szokásba van,
Mindazt jól érti már.
Nem fárad, semmit meg nem un,
Mig a Dominus Vobiscum
Jó és a pap fordul a néphez
Es szent cselekményt áldva végez.

Helyrerak aztán pontosan
Mindent s a szent helyet
Előbb kisépri szorgosan,
Aztan tovább siet
Nyugodt szívvel, vigan halad
A hámor felé, mialatt,
Hogy hűn betöltse még a számot,
Elmond tizenkét miatyánkot.

S hogy messziről a füst gomolyt
S szolgáknak látja ott,
»Szolgák, hiven betöltve szolt,
Mit a gróf meghagyott ?«
Gunykakazzal a vad cseléd
Mutatva a katlan belét :
»Eltéve jól gondját viseltük.
A gróf meg fog dicsérni bennünk !«

S urának a választ hmar,
Sietve viszi meg,
Ez őt, hogy látja, nem akar
Hinni szemeinek :
»Honnét jöttél boldogtalan !«
»A hámorból uram« »Hogyan ?
Úgy időztél utközben hosszasan ?«
»Csak addig, amig imádkoztam !«

Mort nem menék ma ki, amíg
— Bocsanat — asszonyom
Meg nem kérdém előbb, akit
Szolgálni lartozom :
»Legyek jelen a szent misén !«
Igy szolt ; szavát fogadtam én.
S négy olvasót buzgón ottan
Az ő s ön üdvömrért elmondtam.»

Es bámul a gróf és remeg
S iszonyat fogja el :
Es mit szoltak az emberek
A hámorban, felelj ?«
»Uram, rejtely fődé a szót,
A szolganép kaczagva szolt :
Eltéve jól gondját viseltük,
A gróf meg fog dicsérni bennünk,»

Borzadva a gróf ! »és Róbert ?«
Szakítja félbe őt,
»Nem jöttél véle össze, mert
Utánad küldtem őt ?«
»Uram, erdő s mezőben én
Róbertnek nyomát sem lelém !«
Kiált a gróf s lesujtva ott áll :
»Nagy Isten, itt bíró te voltál !«

S nejéhez szeliden kezét
Kezébe véve — ki
A jelenetből mitsem ért,
S meghatva vezetői :
»Egy angyal, nézd, e gyermek itt,
Ne vond meg tőle kegyeid,
Bar a gonosz vesztét kereste,
Isten védte őt s szent serege.«

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 82.

Bérlet szünet 65.

Szerdán, december 22-én
hetedszer :

Trilby.

Színmű 4 felvonásban. George du Maurier re-
génye után, írta : Paul M. Potter. Fordította :
Fay J. Béla.

Holnapután, december hó 23-án

II. Rákóczy Ferencz fogsága.

Történeti színmű.

Karácsonyi ajándékul:

1 blousra 4 mtr. selyem 1.08

1 ruhára 6 „ ^{dupla széles} ^{posztó} 1.—

Egyes ruhákra finom maradékok

félárban.

Kendők, kötények, keztyűk.

Női kézimunkák

nagy választékban

Boros Testvérek

DEBRECZEN. Kossuth-utca 3. sz.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Orientál

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleg a **santal olaj** vagy **copalva balzsam**mal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint

Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerész Budapest,

V. Nagykörön-utca 23 (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.

Postai megrendelések czime:

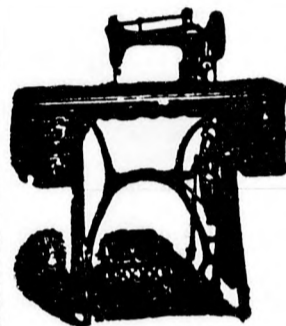
Zoltán gyógyszerész Budapest.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való előadásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok »Confidentia« czímen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V. Fűrdő-utca 4. szám intézendők.

Pályázat.Hajdu-Böszörményben az ev. ref. egyház központi fiu iskolája udvarán egy teljesen jó vizű mély furású **kut furására pályázat nyitattik.** Megkivántatik, hogy a beeresztendő cső bősége legalább is 63 m/méter s 24 órai vízhozam képessége 250 hectoliter legyen. **Az ajánlatok az ev. ref. egyház tanács elnökségéhez 1898 jan. 1-ig adandók be,** hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.**A Tóby örökösök közös tulajdonát tevő következő ingatlanok u. m.**

1. A debreczeni 2477. sz. tjkvben foglalt 1783. sorszámú ház utáni mintegy 12 hold **ondódi föld.**
2. Az ugyanazon szimu tjkvben foglalt, mintegy 18 hold tanya épületekkel ellátott **ujosztású föld.**
3. Az ugyanazon és a 3729 sz. tjkvben foglalt s pajtával ellátott mintegy 2000 □ öl területű **postakerti szőlő.**
4. A h.-böszörményi 13787 sz. tjkvben foglalt mintegy 78 hold tagosított **rétiföld;** és
5. A h.-böszörményi 41 sz. tjkvben foglalt pajta és pinczével ellátott **homokkerti szőlő**

eladó.Értekezhetni Debreczenben az örökösök megbízottja **Dr. Megyery Pál** ügyvéddel Széchenyi utca 1778 sz. alatt.**SINGER**

uj Central Bobbin család

varrógép

a legjobb

karácsonyi ajándék

a család számára.

A Singer varrógépek világhírüket kitűnő minőségük és nagy munkaképességükre köszönhetik, a mi a Singer Co. összes gyártmányait mindenkor kitűntette.

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság

(ezelőtt Neidlinger G.)

DEBRECZEN, Piacz-utca 2138.

Palackboraink helyben minden jobb üzletben kaphatók.

Legfinomabb palack borok,

COGNAC, RUM és TEA

különlegességek

Palugyai és Társa cégénél

Budafok, Promontor,

Vidéki megrendelések pontosan**eszközöltetnek.****Minta borok 30 literes hordókban**

legelőbban szállítatnak.

Napontai nagy postai szállítás vidékre.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legalkalmasabb ajándékok.

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv Arveresi jegyzőkönyv	70 kr
100 " 200 pld Arveresi hirdetmény	70 "
100 " 200 " Rendelvény	70 "
100 " Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 "
100 " Kitelezési végrehajtási jegyzőkönyv	70 "
100 " 200 pld Nem szorgalmazás	70 "
100 " 400 " Kézzelírt ív	70 "
100 " 200 " Ig. ív felhivas	70 "
100 " Végrehajtási jegyzőkönyv	70 "
100 " 200 pld Ígrestívsány haszonbérletről	70 "
100 " 200 " Értésvény	70 "

Levelhorítékok

a következő olcsó árban kaphatók:

1000 pld	1000 pld
144 H2. Jó, zöldes levelhoríték cégnyomással	2.20
144 V2. Jó, szürke	2.20
144 BB. Jó, kékeszürke	2.20
144 GFL. Erős, recézett világos zöld levelhoríték cégnyomással	2.40
144 LGL. Erős, narancsarga levelhoríték cégnyomással	2.45
44 AM. Erős, szürke levelhoríték cégnyom.	2.40
44 AB. Erős, világos szürke levelhoríték cégnyomással	2.45

Egyébb nyomtatványokat hasonló árban készítünk el.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főstával szemben.